

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منبع: بنیاد فرهنگ ستراتیژیک
نویسنده: آندری آرشیف
برگردان: ع. سهند
۱۶ دسمبر ۲۰۲۰

ترکیه و آذربایجان آماده تقسیم سرزمین‌های ارمنستان!

دوستی با وارثان ایدنولوژیک انور پاشا برای ارمنستان چگونه رقم خواهد خورد؟

در ۱۰ دسمبر، یک ماه پس از پایان درگیری‌های فعال در دومین جنگ قره‌باغ، یک «رژه پیروزی» با شرکت واحدهای نیروهای مسلح ترکیه و آذربایجان در باکو برگزار شد. سخنانی که رهبران دو کشور در جریان مراسم با نمایش تجهیزات نظامی ارمنستان ایراد کردند، هیچ تردیدی باقی نمی‌گذارد که انقره و باکو به توسعه‌طلبی متعهد هستند. امروز روزی است که ارواح انور پاشا، نوری پاشا و جنگجویان سرسخت «ارتش اسلامی قفقاز» در جنگ جهانی اول شادند. «ارتش اسلامی قفقاز» در پایان جنگ جهانی اول برای کمک به مردم مسلمان قفقاز به وجود آمد. پس از شکست ترک‌ها در ۱۹۱۸، انور پاشا برای جلب اعتماد بلشویک‌ها، و پس از مدت کوتاهی فریفتن آن‌ها به مسکو رفت و رهبر باسماچی‌ها شد. این ماجراجو در ۱۹۲۲ در کوه‌های شرق بخارا مرد، و در اواسط دهه ۱۹۹۰ استخوان‌های او با تشریفات در ستانبول به خاک سپرده است.

آکوپ ملک، فرمانده گروهان سرخ که انور پاشا و باند او را نابود کرد

«زنگزور [استان سونیک ارمنستان]، گوی‌چای [سوان ارمنستان]، ایروان [پایتخت ارمنستان] سرزمین‌های تاریخی ما هستند، و مبارزه ادامه خواهد داشت»، الهام علی‌اف با این سخنان یک بار دیگر ادعاهای رسمی باکو را، اگر نه بر کل قلمرو جمهوری ارمنستان کنونی، حداقل بر بخش بزرگی از آن تأیید کرد.

ادعاهای ارضی علی‌اف و «جمهوری دمکراتیک آذربایجان» ۱۹۱۸-۱۹۲۰

و ما باید به نقش سیاست پیش پا افتاده نیکول پاشینیان و حلقه درونی او در اجرای نقشه‌ها برای برچیدن نهانی حکومت ارمنستان اذعان نمائیم.

پس از برقراری آتش‌بس در امتداد آنچه از قره‌باغ باقی مانده است (حدود ۲,۵ هزار کیلومتر مربع) و تحت حمایت نیروهای حافظ صلح روسیه، بین این مناطق و مناطق تحت اشغال آذربایجان تعدادی «مناطق خاکستری» ظهور کرده است

همان‌طور که تجربه دونباس نشان می‌دهد، برخوردهای مسلحانه و تحریکات در این‌گونه مناطق، به ویژه با حضور فزاینده ترکیه، فقط دیر یا زود دارد. به علاوه، مرزهای دولتی ارمنستان در شماری از مناطق در استان‌های تاووش، گغاکونیک در خطرند (این با تاریخچه معدن طلای سُنک) و در استان سونیک، که عمدتاً به وسیله داوطلبان محلی

ارمنی و جدای از واحدهای نظامی حراست می‌شد، نشان داده شد و تصادفی نیست که در برنامه کانال تلویزیون وابسته به مقامات ترکیه، زنگرور متعلق به آذربایجان نامیده شد.

«رژه پیروزی» ترکیه-آذربایجان در ۱۰ دسمبر، به طور نمادین با دو سالگرد مصادف بود- همه‌پرسی پیرامون استقلال جمهوری ناگورنو-قره‌باغ (۱۰ دسمبر ۱۹۹۱) و شروع «عملیات کاپان» یک سال پس از آن، که در نتیجه آن یک «منطقه امن» ایجاد شد، و سکنه کاپان و دیگر مناطق مسکونی در استان سونیک توانستند از زیرزمین‌ها بیرون بیایند. جالب توجه این‌که یوری خاچاتوروف (که پاشینیان بعداً با حمله به عضویت ارمنستان در «سازمان پیمان امنیت جمعی» (CSTO) با او تصفیه حساب کرد(و وازگن مانوکیان نامزد ۱۷ حزب مخالف پاشینیان برای مقام ریاست دولت موقت ارمنستان) مستقیماً در رویدادهای ۲۸ سال پیش شرکت داشتند.

امروز در ایروان و دیگر شهرهای ارمنستان تظاهرات ادامه دارد. شرکت‌کنندگان در سخنرانی‌ها خواهان برکناری پاشینیان از قدرت هستند، که با زور به صندلی نخست‌وزیری چسبیده است. پولیس و افراد ناشناخته با استتار کامل، به جای دفاع از مرزهای «تازه به دست آمده» جمهوری سوسیالیستی ارمنستان شوروی سابق (که در پی از دست دادن قره‌باغ بیش از ۵۰۰ کیلومتر است) معترضانی را دستگیر می‌کنند که با شیوه‌های متعدد سعی می‌کنند از تاکتیک‌هایی استفاده کنند که در بهار ۲۰۱۸ موجب پیروزی پاشینیان شد. واقعیت این است که این بار تعداد معترضان (حدود چند هزار نفر) زیاد نیست: اولاً، جامعه ارمنستان با باخت در جنگ یک ضربه شدید اخلاقی و روانی خورده است که پی‌آمدهای آن (مانند هر اختلال و اضطراب پس از سانحه (PTSD) هنوز بروز نکرده است؛ ثانیاً، بسته شدن مرزها و رکود اقتصادی بسیاری را به تمرکز بر بقای فزاینده مجبور کرده است. همچنین ما نباید «خوش‌بینی» برخی محافل سیاسی و اقتصادی را که در شرایط جدید آماده چند برابر کردن «روابط تجاری» خود هم با شرکای غربی و هم با شرکای شرقی هستند، دست کم بگیریم. طبق برخی گزارش‌ها، حضور این روابط یک عامل مهم در عدم سازماندهی جبهه و پشت‌جبهه ارمنستان در دوره خصومت‌های فعال در اکتوبر و اوایل نومبر بود.

در حالی‌که سرمایه‌داران بزرگ ارمنی‌تبار روسیه (سامول کاراپتیان، آرا آبراهامیان، روین وردانیان و غیره) خواهان استعفا پاشینیان هستند، او با چهره‌های هوادار مسیر ترکیه ملاقات می‌کند. یکی از آن‌ها، آرسن گنازاریان رئیس «اتحادیه صاحبان صنایع و کارآفرینان» به خاطر فعالیت شدید او در چهارچوب برنامه «کمک برای بهبود روابط ارمنستان-ترکیه» که از جانب «اداره توسعه بین‌المللی امریکا» حمایت می‌شود، معروف است. گنازاریان یکی از نخستین کسانی بود که درباره «مسیر ترابزون» برای تحویل محموله به ارمنستان صحبت کرد، این از مسیر گزینه به شهر پوتی در گرجستان ارزان‌تر است. سامول الکسانیان (لیفیک سیامو)، اولیگارش معروف ارمنستان که چندین بار با پاشینیان ملاقات کرد، دیرزمانی است که با ترکیه کار می‌کند، و برای این امتیازات گمرکی دریافت کرده است.

نیکول پاشینیان و لیفیک سیامو در جریان «انقلاب مخملی» ۲۰۱۸

اردوخان در باکو گفت: «سیاستمداران ارمنستان و سازمان‌های مهاجران ارمنه مردم ارمنستان را به فاجعه‌ها محکوم کردند. اگر آن‌ها بتوانند از جنگ قره‌باغ درس بگیرند، عصر جدیدی برای منطقه آغاز خواهد شد.» آندرانیک کوچاریان معاون رهبر جناح «گام‌من» از ضرورت ایجاد روابط دیپلماتیک با ترکیه برای «جلوگیری از تشنج‌ها» می‌گوید. این نخستین مورد از این نوع تلاش‌ها نیست؛ تلاش‌های لئون تر-پتروسیان را در اوایل دهه ۱۹۹۰ به یاد آوریم، که شکست آن به امضای توافق‌نامه‌های دفاعی با روسیه، و «آشتی» ارمنستان-ترکیه در دهه ۲۰۰۰ تحت سرپرستی سازمان‌های غیردولتی خارجی و هیلری کلینتن انجامید.

گفتن این‌که «دوستی بزرگ» در حال ظهور با وارثان ایدئولوژیک انور پاشا چه شکل‌ها و محتوایی خواهد داشت هنوز دشوار است. به یاد آوریم که در میان شرکای حزب عدالت و توسعه اردوخان، «حزب حرکت ملی» دولت باهچلی قرار دارد که در ائتلاف حاکم یک خط افراطی را پیش می‌برد.

نمادهای «گرگ‌های خاکستری» که در روسیه غیرقانونی هستند، در باکو رژه رفتند

دقیقاً یک صد سال پیش، آخرین دولت داشناک سیمون وراتسیان در پی شکست در جنگ با ناسیونالیست‌های ترک مصطفی کمال، «پیمان الکساندرپول» را امضاء کرد که به طور غیررسمی ارمنستان را به یک تحت‌الحمایه ترکیه مبدل کرد. این سند شرم‌آور نه به وسیله ارمنستان شوروی که در آن زمان تشکیل شد، و نه به وسیله روسیه شوروی که ورود آن به قفقاز به قتل‌های عام قومی پایان داد و گذار خلق‌های قفقاز را به توسعه صلح‌آمیز آغاز نمود، به رسمیت شناخته نشد.

و امروز، زمانی که نیروهای حافظ صلح روسیه استپاناکرت را به زندگی صلح‌آمیز باز می‌گردانند، آرمن سرکیسیان رئیس‌جمهور ارمنستان، که سال‌ها در انگلستان سفیر بود، از ولادیمیر پوتین می‌خواهد از روند تعیین مرزها با آذربایجان «در راستای جلوگیری از تنش بیش‌تر و تحولات منفی» حمایت کند.

یک صد سال بعد، در شرایط ژئوپولیتیک اساساً متفاوت، تاریخ دایره‌وار پیش می‌رود. دوباره، زیر غرغر نامفهوم «دوستان غربی مردم ارمنستان» پرسش به صراحت مطرح می‌شود: «ترکیه یا روسیه؟»

۱۰ دسامبر ۲۰۲۰

تارنگاشت عدالت

<https://www.fondsk.ru/news/2020/12/10/turcia-i-azerbajdzhan-prigotovilis-k-delezhu-armjanskij-zemel-52440.html>